

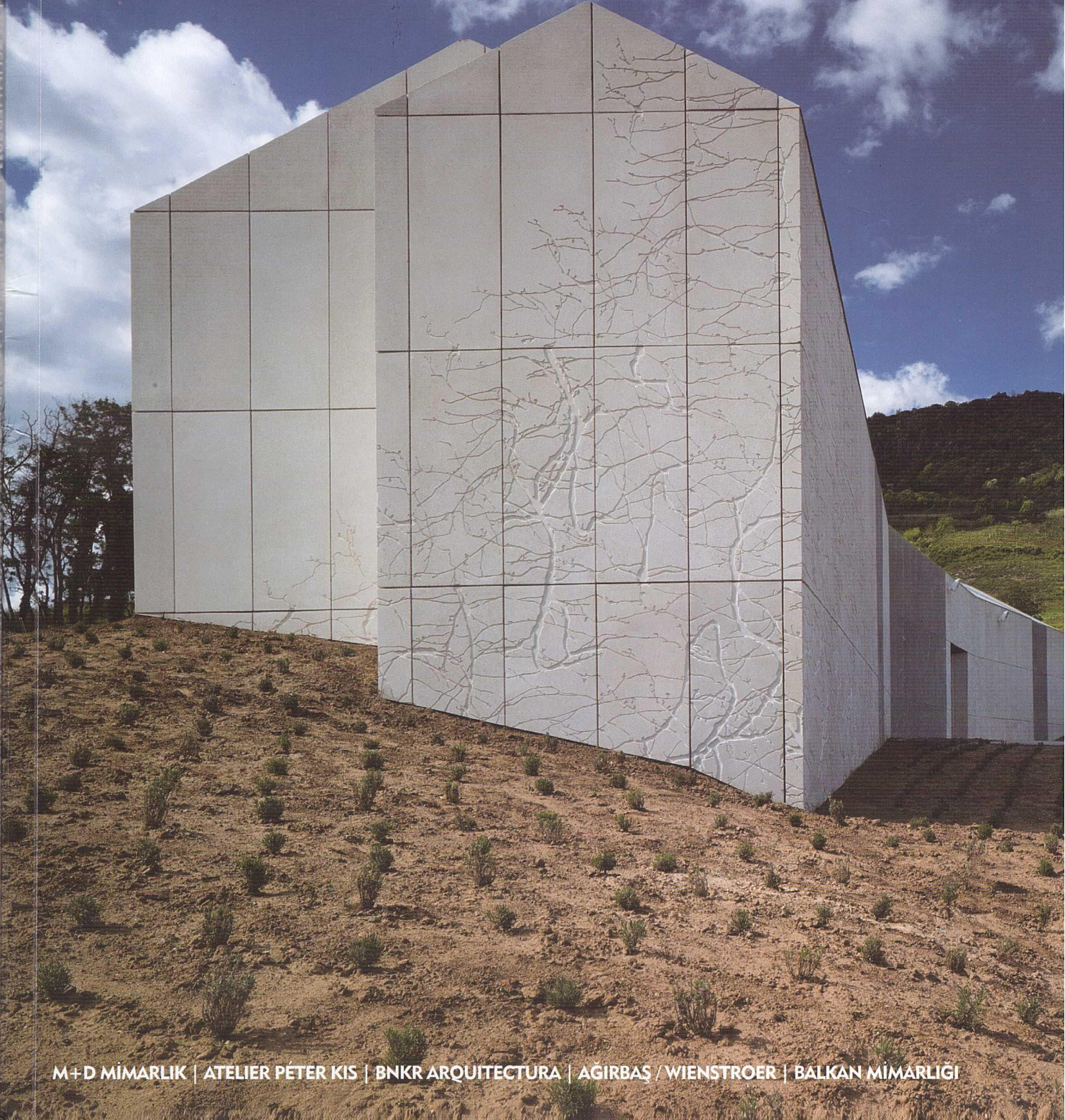
ISSN: 1304-4931
10 TL

BETONART

Beton ve Mimarlık Concrete and Architecture

YAZSUMMER2011

30

M+D MİMARLIK | ATELIER PÉTER KIS | BNKR ARQUITECTURA | AĞIRBAŞ / WIENSTROER | BALKAN MİMARLIĞI

Çeperde Kentseli, Doğada Kültürü Üretmek:

UIB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

M+D MİMARLIK
SÖYLEŞİ: DENİZ GÜNER

Bursa'da yer alan eğitim yapısının müellifleri Metin Kılıç ve Dürrin Süer ile Deniz Güner bir söyleşi gerçekleştirdi. Söyleşide yapının plan kurgusundan malzeme seçimine tasarım süreci baştan sona irdelendi.

Projenin Elde Edilme Süreci

Sosyal sorumluluk projesi olarak Bursa'da UIB Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği tarafından, sektördeki kalifiye eleman gereksiniminin karşılanması da hizmet edecek, Milli Eğitim bünyesinde kurumsallaşacak bir okulun yaptırılması hedefiyle, 2008 yılında çalışmalara başlandı.

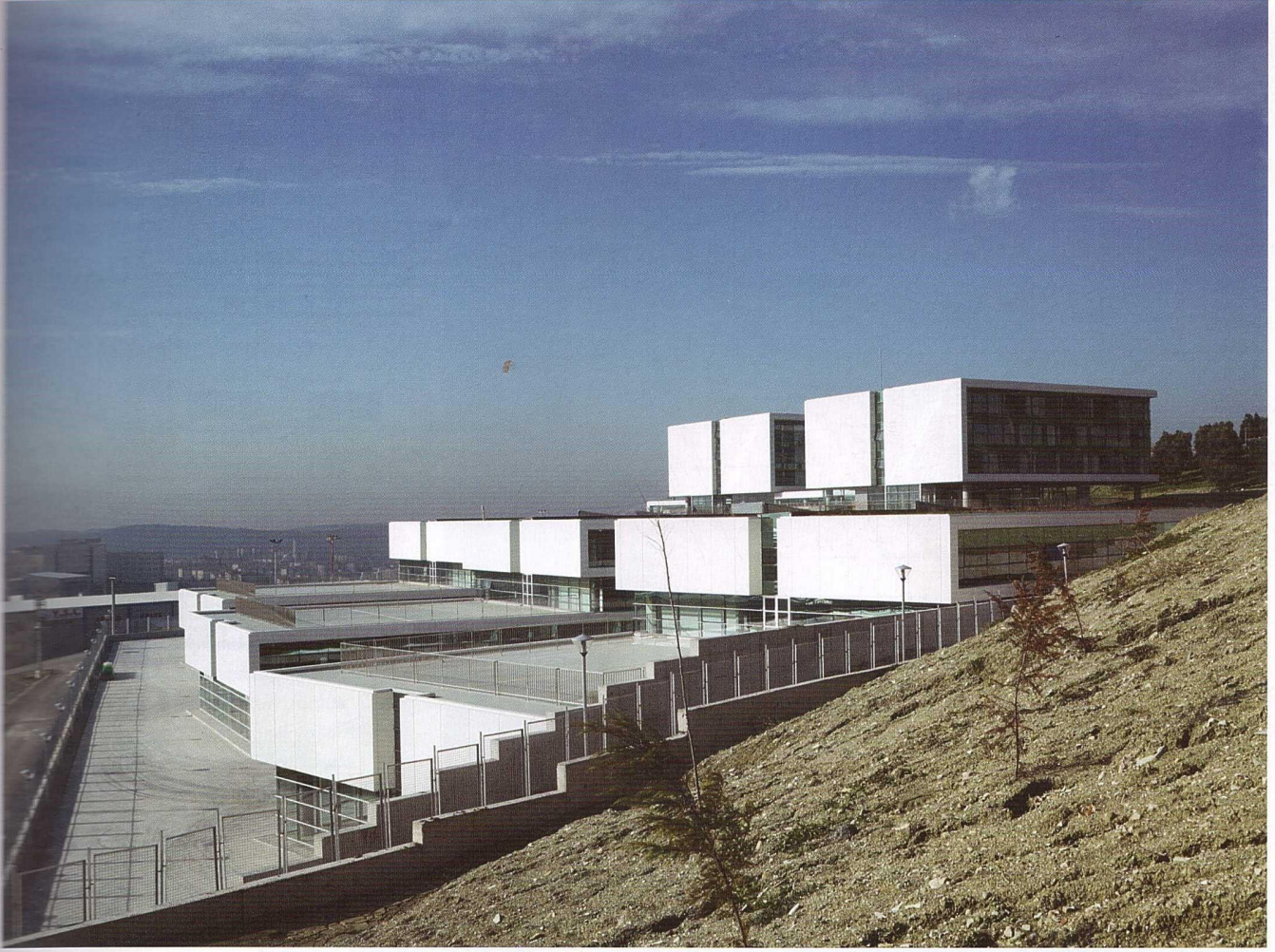
Kurum çağdaş tavrını projenin elde edilme sürecinde de sürdürerek, çağrılı bir mimari proje yarışması düzenledi. Davet edilen on üç ofisin hazırladığı ve sözlü olarak sunduğu avan projeler, kurum yönetim kurulu üyelerinin danışmanlığında,

Ankara, İstanbul, İzmir ve Bursa mimarlık okullarından davetli akademisyen mimar, mimarlar odası temsilcisi ve milli eğitim müdürlüğü temsilcisinden oluşan jüri tarafından değerlendirilerek, M+D mimarlık ofisi tarafından hazırlanan proje uygulanmaya değer bulundu.

Projenin Ana Fikri ve Programın Kurgulanması

Yere ilişkin veriler, keskin eğime sahip arazi içindeki zeytinliğin varlığı ve arsanın henüz oluşumunu tamamlamamış bir yapıyı çevrenin içinde konumlanması ile çağdaş eğitim yaklaşımlarının

2

gereksinim duyduğu öğrenci etkileşiminin destekleneceği mekânların yaratılması düşüncesi, ana fikrin oluşumunda etkili oldu.

Kütlenin arazide konumlanmasında, arazinin çekim alanı olan zeytinliğin korunması amacıyla zeytin ağaçlarına dokunmadan, kütle eğime, zeytinliğin başladığı sınıra yaslandı ve kademeli olarak organize edilerek arazi eğimi ile uyumu sağlandı. Programdaki eğitim dünyası ile yurtların gündelik hayatı, zeytinliğin yeşil örtü olarak binanın üzerine yayılması ile kesitte ikiye ayrıldı. Yurt binaları zeytinliğe yönlendirildi.

Çağdaş eğitim yaklaşımları bireysel beceri, yaratıcılık ve diyalogu geliştiren, sosyalleşmeyi motive eden ortamları hazırlar. Bu doğrultuda öğrencilerin etkileşimini destekleyecek boşluklu bir iç ortam yaratılması fikri ile içe dönük bir bina kurgulandı.

Yurt, lojmanlar, spor salonu ile konferans salonunu da içeren 720 öğrenci kapasiteli eğitim yapısının yoğun programı,

projede parçalı ve kademeli bir kütle organizasyonda çözümlendi. Vaziyet planında bloklara ayrılmış parçalı kurgu, üçüncü boyutta farklı katmanlardaki programların eklendiği bir sosyal arter, yani şeffaf bir galeri ve ardışık avlular dizisi ile bağlandı.

Kentsel bir meydan gibi zengin bir yaşantı sunan bu galeri, zemin katta spor salonu ve konferans salonu, giriş katta konferans salonu, kantin gibi mekânlar, atölye ve derslikler ile beslenmekte. Sosyal arter-galeride görsel bir diyalog, dış avlular ile görsel süreklilik sağlandı. Kentsel sokaklar üzerinde ilerlerken, bir yanda iç galeri diğer yanda dış avlu ile iletişim kurmak mümkün. Yapının zengin iletişim ortamı canlı renk kullanımı ile dinamik tutulmaya çalışılırken, görsel zenginliğin yapının sahip olduğu kırıklı form ile artması sağlandı.

Program

Program eğitim, yatma-konaklama ve ortak sosyalleşme alanları olarak üç temel eylem alanı ile servis mekânlarını bir araya getirir;

KÜNYE

Mimari Tasarım

Dürrin Süer, Metin Kılıç

Proje Ekibi

Seden Cinasal Avcı, Merih Feza Yıldırım, Serdar Uslubaş, Duygu Ceylan Saylım, Tuğçe Şık

Danışman

Deniz Güner

Statik Proje

Tamer Paker

Mekanik Proje

Ekrem Evren

Elektrik Proje

Namık Onmuş

İşveren

ÜİB - Otomotiv Endüstrisi
İhracatçıları Birliği

Yüklenici

Mescioğlu İnşaat

Projelendirme Süresi

11.2008 - 02.2009

Yapım Süresi

06.2009 - 08.2010

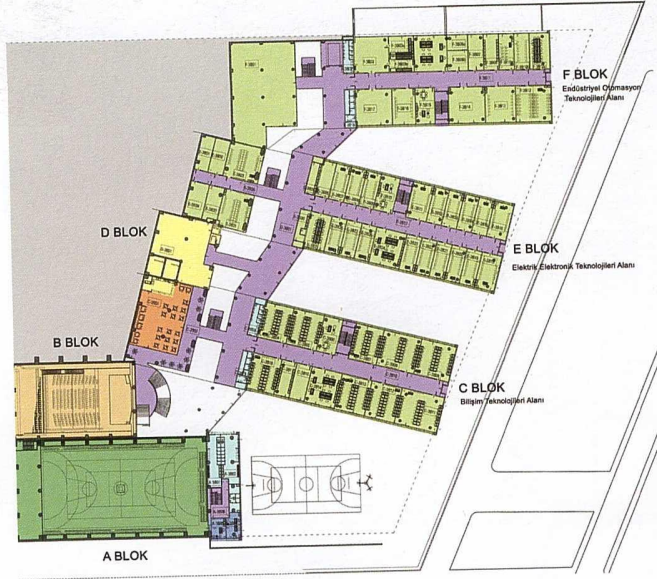
Yer

Nilüfer, Bursa

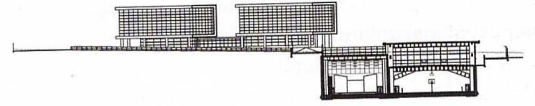
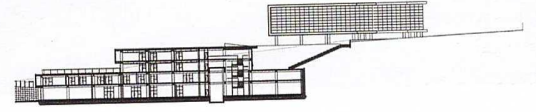
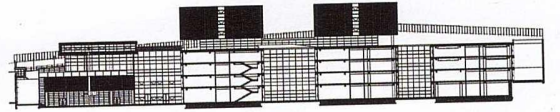
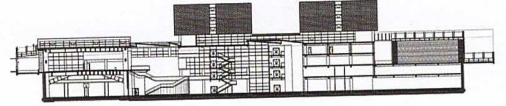
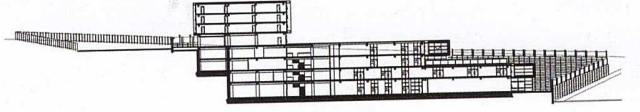
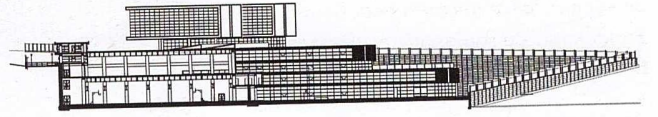
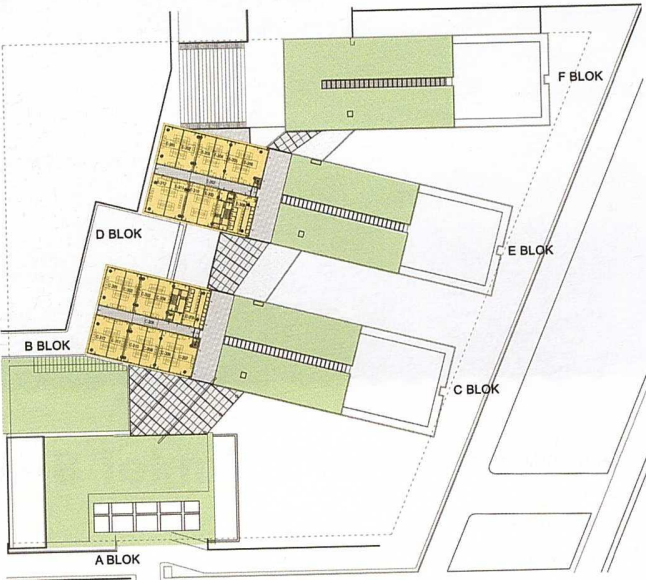
İnşaat Alanı

32.000 m²

3

4

Eğitim Birimleri: Bilişim Teknolojileri, Elektrik-Elektronik Teknolojileri, Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri, Makine Teknolojileri, Metal Teknolojileri ve Motorlu Araçlar Teknolojisi olmak üzere altı alanda eğitim verecek okulun ilk yılında, temel eğitim ve kuramsal bilginin aktarıldığı derslikler kullanılmaktadır.

Meslek dersleri ise atölyelerde gerçekleştirilmektedir. Atölyeler büyük alanlar ve Makine, Metal, Motorlu Araçlar Teknolojisi atölyeleri araç ve makine girişine uygun özellikler gerektirir. Atöyelere hizmet eden depo, takım odası ile birlikte öğrenci soyunma odaları, kuramsal mesleki bilginin verildiği derslikler her alanın programı içinde yer alan bölümler. Alan atöyeleri, servis birimleri ve öğretim kadrosu ile yakın ilişkide organize edildi.

Sosyalleşme Birimleri: Yemekhane ve kantinin yanı sıra 540 kişi izleyici kapasitesi olan bir konferans salonu ve basketbol, voleybol ve hentbol oyunları için bir kapalı spor salonu bulunmaktadır.

Yatma-Konaklama Birimleri: Program ellisi kız öğrenci olmak üzere üç yüz öğrenci kapasiteli bir yurt ve dört de öğretmen lojmanını içermekte. Yurttaki öğrencilerin yatma, çalışma ve dinlenme eylemleri için beşer kişilik yatak odaları ile ortak çalışma, sohbet etme, televizyon izlemek için ortak mekânlar tasarlandı. Giriş ve ortak mekânlara bağlanan üç katlı iki blokta çözülen yurtlardaki yatak odalarında oluşturulan birimlerde kişiselleştirilmiş ortamların yaratılması amaçlandı. Bu amaçla öğrenciye özel yatma-çalışma ve dolap birimleri tasarlanarak üretildi.

- 1,5 Araziye parçalı bir şekilde oturan okul yapısında, esnek ve akışkan mekanlar elde edilmiş.
- 2 Eğimli arazi ve arazi içinde kalan zeytinlik alan, yapının ana oturma alanını belirlemiştir.
- 3 Eğimli araziye oturan kütleler, ortak bir sirkülasyon ile birbirlerine bağlanıyor.
- 4 Görünüş ve kesitler

Arazideki mevcut yeşil doku-zeytinlik ile yapının iç içe geçmesi hedeflendi. Farklı kotlarda sağlanan çeşitli terasların bir kısmı öğrencilere açık alanlara dönüştürülürken, bir kısmında ise sadece yeşilin sürekliliğinin korunması ön plana çıkarıldı. Buna göre eğitim birimleri (derslik ve atölyeler), sosyal birimler (kantin ve yemekhane), kültürel birimler (çocuk amaçlı salon ve kütüphane) ile spor salonu, galerilere ve dolayısıyla esnek, akışkan, geçirgen nitelikteki galeriler ve avlular aracılığıyla da birbirlerine bağlandı.

Arazinin eğimiyle uyum sağlanarak, eğitim birimleri teraslarının bitki örtüsü ile kaplanması fikri, bir yandan yeşilin sürekliliğini sağlarken, diğer yandan yatma birimlerinin (yurt ve lojman) eğitim birimleri, sosyal ve kültürel birimlerden ayrıştırılarak, bu yeşil dokulu katmanın üzerinde zeytinliğe yönelmesine hizmet etti. Böylece eğitim yapısının günlük yaşantısı ile kullanıcıların özel yaşantıları ayrıştırılması fikri karşılandı. Kütlede yaratılan kademelenme ile oluşan teraslar, derslikler katında açık teneffüs alanı, yurt dinlenme salonu katında da çatı bahçeleri oldu. Çatı bahçelerinde kur ortamını yaratacak bitkilerle peyzaj çalışması yapıldı.

Yapı ve Yapım Özellikleri

Binanın teknik okul olması strüktürel, elektrik, mekanik sistemlerin mekâna yansıdığı bir ortamı kurgulama yaklaşımını getirdi. Strüktürel olarak yalın ve net bir kurguda çözümlenen projede, betonarme karkas bloklar çelik kirişler ve cam örtü ile geçilen şeffaf yüzeylerle bağlandı. Malzeme çeşitliliğini minimize etmek amacıyla tavan, zemin ve duvarlarda kaplama katmanı kaldırıldı. Bu tavır yapım sürecini hızlı kılmak isteğine de cevap vermiş oldu.

Avan proje aşamasında dış ve içteki tüm beton yüzeylerin kaplanmama veya giydirilmeme isteği olsa da, uygulama projesi çalışmaları aşamasında, kaliteli bir betonarme imalata güvenememek sebebiyle, dış yüzeylerin fiber takviyeli betonarme ön yapım elemanlarla giydirilme kararı alındı. Betonarme malzemesi olarak C40 beton döküldü. Sıvanmayan beton yüzeylerde, daire kesitli kolonlarda kağıt kullan at kalıp kullanıldı. Bu karar sürecin hızlı devam etmesini sağlarken, üretim sürecinde yapı elemanının da korunmasını sağladı.

5

Bölücü elemanlar alçıpan malzeme ile gerçekleştirildi. Alçıpan elemanların beton yüzey ile birleştiği noktalarda elemanı beton yüzeyden koparacak detay uygulandı. Mimari olarak taşıyıcı ve bölücü yüzey ayrışması vurgulanırken, özellikle alçıpan yüzeyin boyanması aşamasında beton yüzeylerin korunması da sağlandı. Zemin kaplaması olarak perdahlı beton üzerine beton sertleştirici ve epoksi uygulaması yapıldı. Akustik önlem gereken derslik, kantin ve yemekhanede ise, ahşap asma tavan kullanıldı.

6

Tasarım; Bireysel Bir Tavır, Kolektif Bir Çalışma

Deniz Güner (DG): Öncelikle her ikinizi de tanıyalım... Nereden mezunsunuz ve tanışıklığınız nasıl başladı?

Dürrin Süer (DS): İkimiz de Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mezunuyuz. Metin 1985, ben de 1987 yılında mezun oldum. Dolayısıyla okul arkadaşız.

DG: M+D Mimarlık, ne zaman ve nasıl kuruldu? Ofisinizde kaç kişi çalışıyor?

DS: Mezun olduktan sonra mesleki kariyerimiz farklı ortamlarda ilerledi. Ben aynı üniversitede lisansüstü programa başladım ve öğretim kadrosuna dahil oldum. 2007 yılına kadar aynı okulda öğretim üyesi olarak bulundum.

Metin Kılıç (MK): Ben bir süre ücretli mimar olarak çalıştım. 1987 yılında ise kendi ofisimi kurdum. 1993 yılında M+D Mimarlığı kurduk ve Dürrin bize dışarıdan destek vermeye başladı. 2008 yılından beri ise birlikte çalışıyoruz. Ofisteki ekip iş yoğunluğuna göre değişkenlik

gösteriyor. Sayının on üç, on dört kişiye çıktığı da oldu, tek kişilik ekiple çalıştığımız da. Şimdi iki kişilik genç bir ekiple çalışıyoruz.

DS: Sayı artıkça farklı organizasyonlar gerekiyor. Enerjimizi işyeri yönetimine harcamak istemiyoruz. İşler yoğunlaştığı zaman büyüebilme potansiyelimizi kullanıyoruz, şimdilik ofisi böyle yönetiyoruz.

DG: M+D Mimarlık, kendini nasıl tanımlıyor, tasarımı nasıl ele alıyor?

MK: Ofisin hizmet çeşitliliğini tasarım, kontrolörlük ve kimi zaman da tasarımı yaptığımız projenin yükleniciliği olarak tarif edebiliriz. Aynı çeşitlilik yaptığımız projelerde, bina tiplerinde de var. Sağlık yapıları, konutlar, ticari binalar, eğitim yapıları gibi. Yoğunluğu da güncel eğilim belirliyor.

Çeşitli taleplere çözüm üretebilmek için mesleki eğitimi sürekli kılmak gerekli. Teknolojik gelişmeleri izliyoruz. Yeni çalışmalarını, örnekleri takip etmenin, görmeyi, deneyimlemenin önemli olduğunu düşünüyoruz ve mümkün olduğunca bunu gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

6,7 Minimum malzeme ile yalın bir mimari dil elde edilmiş.

7

DS: Mimarlığı, mesleğimizi önemsiyoruz, yaşantımızda kapladığı yer oldukça yoğun. İşimizi iyi yapmak istiyoruz. Tasarım yaparken sorunu kavramaya, girdilerin tümünü önemsemeye, çok boyutlu düşünmeye, çözüm seçenekleri üretebilmeye çalışıyoruz. Eleştirel bakış, yaptıklarımızın başka gözler tarafından değerlendirilmesi de önemli. Tasarım aslında bireysel bir tavır, duruş ama kolektif bir çalışma. Bu doğrultuda birlikte çalışmak hem zorlayıcı hem de kolaylaştırıcı olabiliyor. Bizim için başlangıçta birlikte iş yapabilmek daha gerilimli bir süreçti. Zaman içinde ortak bir düşünce biçimi oluştu galiba.

DG: Büronun işleyişi nasıl? Nasıl bir görev dağılımı yapıyorsunuz büro içinde?

DS: İşleri ayırmıyoruz, yaptığımız bir iş ikimizin sorumluluğunda ilerliyor. Tasarım ve projelendirme çalışmalarını birlikte yürütüyoruz. Yalnız Metin'in meslek pratiğine dayalı olarak yönetmeliklerin işleyişini kavrayış deneyimi önemli bir girdi. Bu nedenle işlerin bürokratik ayağını bakanlık, meslek odası, belediye gibi kurumlarla olan ilişkileri Metin sürdürüyor.

DG: Dürrin Hanım, eğitimci olarak uzun yıllar Dokuz Eylül Üniversitesi'nde görev yaptınız. Bu eğitimci formasyonu tasarım pratiğinizi nasıl etkiliyor?

DS: Akademik çalışma pratiğinin kavramsallaştırma becerisini ve eleştirel bakışı geliştirdiğini düşünüyorum. Bu deneyimin tasarım sürecine katkısı olabilir. Ancak olumsuz olarak değerlendirilir mi bilemiyorum, zaman zaman kararlarınızın sorgulamasını sonuçlandıramıyorsunuz. Bu durum da pratiğin hız performansı ile çelişebiliyor.

DG: Metin Bey, özellikle maket yapımı konusunda siz de zaman zaman Dokuz Eylül Üniversitesi'nde öğrencilere eğitimler verdiniz. Yeni maket tekniklerinin ve dolayısıyla model üzerinden fikir geliştirme tasarım sürecinizde etkisi var mı?

MK: Özellikle çizimlerin, sunumların bilgisayar programları ile yapılmadığı zamanlarda, maket projenin sunumunda en etkili araçtı. Bunun yanı sıra maketle çalışma tasarım yaparken üçüncü boyutun algılanmasını geliştiriyor. Tasarım sürecimize dahil ediyoruz maketle

çalışmayı. Son dönemlerde bilgisayar programlarının devreye girmesi de maket yapımını hızlandırdı. Öğrenciliğimde de ilgili olduğum maket yapımını mesleki çalışmalarda geliştirmeye çalıştım. Bu birikimi bir dönem üniversitede öğrencilere aktarma imkânım oldu.

DG: Konsepti oluştururken tasarımlarınıza nasıl başlıyorsunuz? Kavramlardan, imgerlerden mi yola çıkıyorsunuz yoksa topografik bağlam mı daha öne çıkıyor? Program bu sürecin hangi aşamasında devreye giriyor ve ne kadar bağlayıcı oluyor?

DS: Her proje kendi özelinde yaklaşım biçimini buluyor diyebiliriz. Topografya, yere ait veriler -ki bunlar kimi zaman manzara kimi zaman yeşil doku ya da yerel veya tarihi doku olabilir-, tasarımın ana fikir oluşumunda önemli girdiler bizim için. Durumu da, yaşantıyı da kavramsallaştırıyoruz. Konumlanma, biçimlenme, kurgulanma kararlarının içine programı adapte ediyoruz. Ancak bazı tipolojilerde, örneğin sağlık yapılarında, hastane gibi yapılarda ve özellikle kısıtlı kentsel parsellerdeki projelerde programın bağlayıcılığı artabiliyor.

8

8,9 Betonarme karkas bloklar cam örtü ile geçilen şeffaf yüzeylerle bağlanmış.

DG: Uzun yıllardır mimari yarışmalara da katıldığınızı görüyoruz... Yarışmaları tercih ediyormanızın nedeni nedir?

MK: Mezun olduğumdan beri mimari yarışmalarla ilgiliyim. Yarışmacı bir ofis olmadık ama yarışmaları önemsedim ve takip ettim. Meslek yaşamım boyunca da ortalama yılda bir yarışmaya girmişimdir. Yarışmaların mesleki açıdan kişiyi geliştiren bir süreç olduğunu düşünüyorum. Ancak sonrasında, yani uygulamaya geçirilmesinde sorunlar taşıyor.

DS: Yarışmalar yalnızca mimarlar için değil, nitelikli mimarlık üretimi içinde de çok önemli. Ancak yarışma projeleri genellikle ya uygulanamıyor ya da tasarlandığı gibi olmuyor. Sonuç olarak, hem mimar hem de işveren için biraz sancılı bir süreç yaşanıyor.

DG: Portfolyonuzda konut, hastane, ticari yapı, kentsel tasarım, eğitim yapısı gibi çeşitli yapı tipolojilerini görmek mümkün. Böylesi farklı alanlarda projeler üreten M+D Mimarlık'ın genel tasarım yaklaşımı nasıldır? Bina tasarımlarında veya uygulamalarında çizginizi belirleyen ana kriterler nelerdir?

DS: Her tasarım, proje sizin bir soruna, duruma nasıl baktığınızı gösteriyor. Bizim için çevrenin yapacağımız müdahaleden sonra neye dönüşeceği önemli, yere bağlı verileri bunun için önemsiyoruz. Çevresi ile çatışmayacak ama yine de yeni bir yaşantıyı sunacak çözümler üretmek istiyoruz. Önceliğimiz, farklı formlar arayışlar yerine mekânın örgütlenmesinde yalın ama özgün, yani oraya özgü olmasında galiba.

DG: Şu anda devam etmekte olan güncel işleriniz nelerdir?

MK: Aslında şu sıralarda projesini yaptığımız işlerin kontrolörlüklerini yapıyoruz. Urla'da kent merkezinde Çarşı ve Kent Meydanı Düzenlemesi ile Narlıdere'de Konut Sitesi ve Gazimir'de de Kalp Hastanesi. Üçünün de inşaatları tamamlanmak üzere.

DG: Peki, son beş yıl içinde bitirdiğiniz işler nelerdir?

MK: Son bitirdiğimiz iş UİB Otomotiv İhracatçıları Birliği Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi oldu. Projeleri ve ihale dosyalarını hazırladık ve sonrasında da

işin kontrolörlüğünü yaptık. Yaklaşık yirmi iki ayımızı alan bir süreçti. Çok yoğun bir çalışma temposu içinde işi tamamladık. Onun öncesinde ise hem mimari projesini hem de yükleniciliğini yaptığımız O'live Park Evleri var. Yetmiş beş dönüm arazi üzerinde otuz farklı ev.

DG: Portfolyonuzda göze çarpan ilginç projelerden biri de, Mavi Su ve Altınova Kooperatifleri için tasarladığınız açık yüzme havuzu etrafında örgütlenen sosyal konut projeleri. Türkiye'de orta gelirli gruplar için üretilen konut projelerinde tasarım lüksü olarak sayılan böylece bir yaklaşımı, özellikle de oldukça zorlu iki farklı arazide gerçekleştirmiş gözüküyorsunuz. Projelerin gelişim sürecinden biraz bahsedebilir misiniz?

MK: Mavi Su Kooperatifi için yüklenicisi firma ile yaptığımız benzer yaklaşımdaki üçüncü konut sitesi. Diğerleri de kooperatifleşme yöntemi ile elde edilen siteler. Benzer zorluklara sahip, oldukça dik eğimli arazilerde inşa edildiler. Bu üç projede de benzer yaklaşımlar var.

Vaziyet planında bloklar hem manzaraya eşdeğer yönlendirildiler, hem de ortak kullanım alanını yani meydanı tanımlayacak biçimde yerleştirildiler. Yani bloklar arsa üzerinde tesadüfî olarak konumlandırılmadı. Kütleler arasındaki boşlukların tanımlı bir kamusal mekân yaratması hedeflendi. Meydanın altı ise topografik koşullar değerlendirilerek üç katlı kapalı otopark olarak tasarlandı.

Meydan gerçek bir sosyalleşme ortamı. Site kullanıcıları açık alanı çok yoğun kullanıyorlar. Özellikle yüzme havuzunun bulunması kullanım değerini artırıyor. Aslında böyle bir ortamı yaratmak maliyetle ilgili bir durum değil. Tasarım girdisi olarak öngörmek gerekli. Türkiye'de özellikle de son yıllarda yapılan sosyal konut projelerinde ortak yaşam alanları göz ardı ediliyor.

DG: Devam etmekte olan projelerinizden Urla Meydan ve Çarşı Projesi, kentin tarihi kamusal meydanını yeniden biçimlendiren bir proje olması ve büronuzun ürettiği önemli kamusal projelerden biri olması nedeniyle ayrı bir öneme sahip.

Projenin kentle, kentsel bellekle kurduğu ilişkiler ve önerdiği yeni kamusalılıklar hakkında bilgi verebilir misiniz?

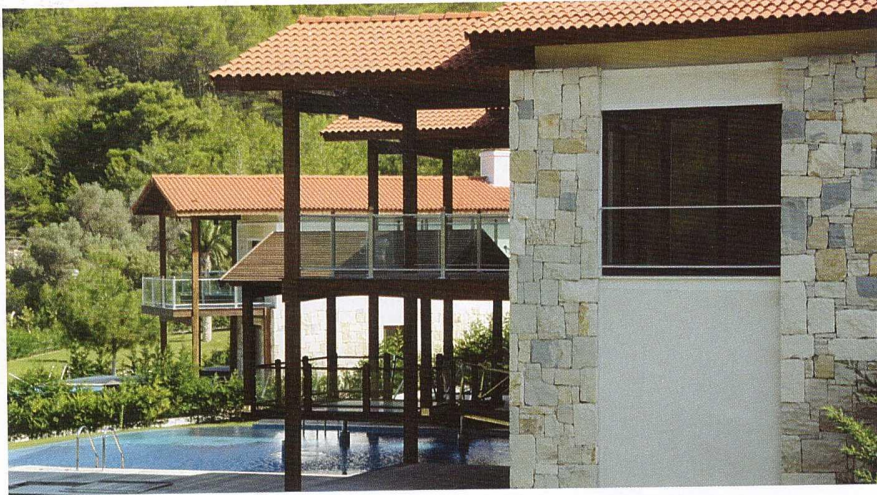
9

DS: Belediye, kent merkezindeki eski otogar alanını kentsel yaşantıya yeni bir kamusal alan sunacak şekilde dönüştürmek istedi. Aynı zamanda merkezdeki otopark gereksinimini de karşılayacak yaya ve araç trafiğini düzenleyecek bir çözüm talep etti. Bu doğrultuda, imar planında ticaret merkezi olarak tanımlanmış olan eski otogar alanı, yani mevcut kentsel boşluk bitişiğindeki meydan tören alanı ile birlikte ele alınarak düzenlendi. Ticaret adasında inşa edilen iki katlı yeraltı otoparkı üzerinde konumlandırılan alışveriş birimleri yani çarşı, kentin mevcut dokusu içindeki kot ve ulaşım akslarını bağlayan bir geçiş mekânı olarak ele alındı. Yeni düzenleme ile kent merkezinde, yani belediye binası gibi kamu binaları ile ticaret ve sosyokültürel aktivitelerin gerçekleştiği merkezde, tören alanı gibi resmi alanı da

içeren bir meydan yaratıldı. Dinlenme, gezme eylemlerinin gerçekleştirileceği meydanı çarşının işlevsel olarak beslemesi mekânsal olarak da tanımlaması amaçlandı. Kentteki farklı kotlar dükkanların açıldığı sokaklar ile bağlandı. İklimsel verilerde düşünülerek yer yer gölgeli mekânlar yaratacak arkadlı geçitler tasarlandı.

DG: Tek bir konut tipini çoğaltmak yerine, farklı tipolojileri bir arada kullanmayı denediğiniz O'live Park projesinde ise, hafriyattan çıkan taşları kaplama malzemesi olarak kullandığınızı ve bu kararın yerleşkenin kimliğini belirlediğini görüyoruz. Bu proje bağlamında, tasarımınızda görülen bir yandan çeşitlenme, diğer yandan da bütünleşme eğilimi hakkında neler söylemek istersiniz?

10

12

10,11 M+D Mimarlık'ın diğer işlerinden örnekler: O'live Park Evleri, Urla-Izmir

12 M+D Mimarlık'ın diğer işlerinden örnekler: Mavi Su Evleri, Narlıdere-Izmir

13 Metin Kılıç-Dürriin Süer

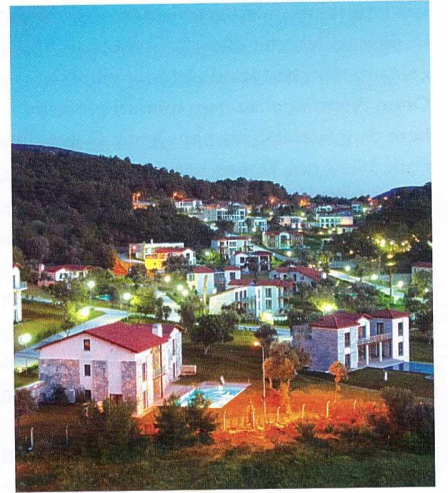
GÖRSELLER
1, 2, 5-8 © Cemal Emden
3, 4, 10-13 © M+D Mimarlık

DS: Arsada %7 gibi düşük yoğunluklu imar durumu vardı. Bir arada ama bağımsız, aynı yere ait aynı kimliğe sahip ama farklı olma fikri üzerine gelişen bir proje oldu. Binalar konumlanırken, biçimlenirken, manzara mevcut ağaçlar eğim gibi arazi verilerini ve binaların birbirini dikkate almasını önemsedik. Sanki kendiliğinden ve zaman içinde oluşmuş bir yerleşim dokusu planlamak istedik. Parseller belli, ama sınırları geçirgen kurduk. Bitkilerle sınırladık. Aynı kimliğe sahip ama farklı olmayı, farklı plan kurgularını benzer birimlerin kullanılması ile sağladık. Benzer yapı elemanlarını kullandık yani tekrarlar yaptık. Aynı malzemeyi farklı tekniklerle işleyerek kullandık. Yani çeşitlendirdik, farklılaştırdık. Arazi kazılarında çıkan taşı cephelere kimi zaman keserek ankrajlı monte ettik, kimi zaman yontarak harçlı kapladık.

DG: Buradan şöyle bir noktaya doğru, materyal kültürüne doğru geçebiliriz, malzeme tasarımlarınızda ne kadar öncelikli, tercihlerinizi nasıl etkiliyor?

MK: Binalarda dış yüzeylerde sıvalı ve boyalı yüzeylerin kullanım ömrünü olumsuz etkilediğini, binanın eskimesini hızlandırdığını düşünüyorum. Bu nedenle yüzeyleri sıvayıp boyamak yerine yüzey materyalinin kendisini mekânda hissetmek, tercih ettiğimiz bir yaklaşım. Kaplamalı yüzeyler tasarladığımızda, doğal malzemeyi ahşap ve özellikle taşı kullanıyoruz. Binaların kalıcılığını ve düzgün, bozulmadan yaşlanmalarını dikkate alıyorum. Taş ve brüt beton bu anlamda etkin malzemeler.

DG: UİB Otomotiv İhracatçıları Birliği Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nin

11

iş olarak size geliş ve tasarım süreci hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

DS: Otomotiv Endüstri İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu, otomotiv alanında okul yaptırmaya karar verdiklerinde, projesinin de yarışma ile elde edilmesini öngörüyorlar ve çağrılı bir yarışma düzenliyorlar. Yirmi ofis davet ediliyor. Biz de İzmir'den davet edilen iki ofisten biriydik. Program, arsaya ilişkin veriler ve projelendirme için tam otuz günlük bir süre verildi. Otuz gün sonunda on üç proje teslim edildi. Ekipler jüriye projelerini sundu, bizim projemiz jüri tarafından benimsendi ve birinci olarak seçildi. İşverenin projeyi elde etme biçimi, çok sık kullanılmayan çağdaş ve hızlı bir yöntem. Tüm süreci çok iyi organize ettiklerini düşünüyorum.

Kurum, okulun önlerindeki ilk sezonda eğitime başlamasını hedefliyordu. Bu nedenle inşaatı beş aylık bir sürede tamamlanması planlanan projenin tüm uygulama çizimleri (mimari, statik, elektrik, mekanik, peyzaj) ve ihale dosyası hazırlanması için, bizimle elli günde tamamlamayı taahhüt ettiğimiz bir sözleşme imzalandı. Biz sözümüzde durduk ve tüm ekip olarak çok tempolu bir çalışma süreci yaşadık. Ancak ihale sonucunda yapım için hedeflenen süre yakalanamadı. Okulun açılması bir sonraki sezona bırakıldı ve inşaat on altı ayda tamamlandı.

Tasarım sürecinde iyi ve verimli bir ekip çalışması yaptığımızı düşünüyorum. Süre gerçekten çok kısa idi. Jürinin projede önerdiği bazı revizyon isteklerinin gerçekleştirilmesi de bu projelendirme sürecine dahil idi.

DG: Davetli yarışmayı kazandıktan sonraki süreçte, yani uygulama sürecinde beton malzemeyi ve özellikle de brüt beton uygulamasını tercih ettiğinizi biraz açabilir misiniz?

MK: Biz bu projede teknik okul olması nedeniyle strüktürel, elektrik, mekanik sistemlerin mekâna yansıtıldığı bir yaklaşımı benimsedik. Tüm yüzeylerdeki kaplama katmanını kaldırdık. Bu tavır yapım sürecini de hızlandırdı. Ayrıca kullanım sürecinde de bakım maliyetini düşüreceğini düşünüyoruz.

DG: Brüt beton uygulamasında yaşanan zorluklar nelerdi, siz nasıl çözümler geliştirdiniz? Brüt beton yüzeylerin korunması ve bakımı için ne tür teknikler uygulandı?

DS: Beton Türkiye’de yapı sektöründe geniş yer bulan bir malzeme olmasına rağmen hem uygulama tekniklerini çok iyi bilmediğimiz, hem de mimari etkisini kullanmadığımız bir malzeme. Beton taşıyıcı sistem malzemesi olarak kullanıyor ve hep saklıyor, sarıp sarmalıyoruz. Belki bu nedenle mimariye kimlik verdiğinde kullanıcı da yabancı duruyor. İnsanlar üzerinde bitmemişlik etkisi yaratıyor. Projemizde epoksi uyguladığımız yüzeylerde kullandığımız rengin bu etkiyi zayıflattığını düşünüyorum.

Brüt beton uygulamasında betonun kalitesi ile beraber kalıp işçiliği ve kalıp malzemesi de çok önemli. Kalıp ustası mobilya ustası hassasiyetinde çalışmalı. Kalıp malzemesinin iyi korunması gerekli. Şantiye organizasyonunun performans düzeyi de önemli. Biz burada dairesel kolonlarda Kullan-At Kâğıt Kalıplarını kullandık. Hem işçilik riskini ortadan kaldırdık, hem de inşaat sürecinde imal edilen brüt beton yüzeylerin korunmasını sağlamış olduk. Projede dairesel kolon kullanma kararını tasarım aşamasında vermemizde, uygulamaya ilişkin bu bilgi ve öngörü etkili oldu.

Betonun akışkanlığı kalıba yerleşmesi beton yüzeyin etkisi için önemli. Proje de C40 Kendinden Yerleşen Beton kullanıldı. Böylelikle homojen bir beton yüzey elde edildi. Genelde yüzeylerde hava boşlukları oluşmadı. Ancak oluşan bazı boşlukları da basit tamirlerle Brüt Tamir Harcı ile doldurduk. Beton yüzeyin tozumasını önlemek için Su Bazlı Beton Yüzey Şeffaf Koruyucu sürüldü.

DG: Her proje gibi UİB Otomotiv İhracatçıları Birliği Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi de farklı aktörlerin işin içine dahil oldukları bir tasarım ve uygulama sürecinin sonunda, bir uzlaşmanın ürünü olarak ortaya çıkmış görünüyor. Bu bağlamda, sürecin başında öngörülüp de daha sonra vazgeçilen, terk edilen ne tür fikirler oldu veya hangi kararlar ısrarla devam ettirilmeye çalışıldı?

MK: Avan proje otuz günde tasarlandı. Değerlendirme sonrasında jürinin de revizyon talepleri oldu, ki bu öneriler projeyi geliştirici yöneydi ve dikkate aldık. Bu doğrultuda projeyi revize ettik. Uygulama projeleri hazırlandı, resmi kurum onayları alındı ve inşa edildi. Tüm bu süreçte, projenin bir yarışma sonucu elde edilmesi, hem işveren hem resmi kurumlar hem de yüklenici tarafından değerli bulundu, önemsendi. Özellikle işverenin projeye inanması olumsuz anlamda müdahil olmaması, verdiğimiz kararların büyük ölçüde uygulanmasını sağladı.

13